

Protocol Medisch handelen

Een leerling wordt ziek op school

Een kind kan 's morgens gezond op school komen en tijdens de lessen last van hoofd - buik - of oorspijn krijgen, of het wordt door een insect gestoken. Een leerkracht is niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootste mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Uitgangspunt moet zijn dat een kind dat ziek is, naar huis moet. In geval van nood of twijfel belt de leerkracht 112.

De school zal in geval van ziekte altijd contact opnemen met de ouders om te overleggen wat er dient te gebeuren (is er iemand thuis om het kind op te vangen, wanneer wordt het kind gehaald, moet het naar de huisarts, etc.).

Ook wanneer een leerkracht inschat dat het kind met een eenvoudig middel geholpen kan worden, zoekt het eerst contact met ouders. Voor het toedienen van (eenvoudige) medicatie of zelfzorgmedicijnen moeten ouders (schriftelijk) toestemming geven.

Situaties waarbij de ouders/verzorgers niet te bereiken zijn, kunnen problematisch zijn. Het kind kan niet naar huis zonder dat daar toezicht is. Ook kunnen medicijnen niet zonder toestemming van de ouders verstrekt worden. De leerkracht kan (als ouders na herhaaldelijk proberen niet bereikbaar zijn) besluiten, na ruggespraak met een collega en/of arts, om zelf een eenvoudig middel te geven. Bij twijfel raadpleegt de leerkracht altijd een arts. Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een veel ernstiger ziektebeeld.

Bij nood of twijfel over nood: bellen wij 112.

Bron: [PO-Raad-Modelprotocool-medisch-handelen-op-school.docx](#)

Medisch handelen

De Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie in de Gezondheidszorg welke medische handelingen mag uitvoeren. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt niet voor personeel op scholen. Aan de hand van de wet is wel een aantal regels te geven voor schoolbesturen, schoolleiders en leerkrachten.

In dit protocol hanteren wij een verschil tussen (A) 'voorbehouden handelingen'; (B) 'nietvoorbehouden maar risicovolle handelingen'; en (C) 'niet-voorbehouden handelingen met gering risico'.¹

Bron: [Uitleg opdracht voorbehouden handelingen](#)

Let op: Dit onderscheid is niet van toepassing als er sprake is van een noodsituatie.

Een noodsituatie is een situatie waarbij zorgverlening niet kan worden uitgesteld in geval van levensgevaar of wanneer een zelfstandig bevoegde beroepsbeoefenaar niet aanwezig is en er onmiddellijke actie vereist is om ernstige gezondheidsschade te voorkomen. In een noodsituatie wordt iedere burger geacht te handelen naar beste weten en kunnen. Zo kan bij een zeer ernstige levensbedreigende allergische reactie het gebruik van een Epi-pen noodzakelijk zijn.

¹ We houden deze categorieën aan, aangezien op onze scholen geen personeel is aangesteld dat BIG geregistreerd is en beroepsmatig voorbehouden medische handelingen dient te verrichten. Zie in dit verband ook de volgende noot.

A: Voorbehouden handelingen

Bij voorbehouden handelingen betreft het medische handelingen met een verhoogd risico op schade als ze verkeerd worden uitgevoerd. Alleen zorgverleners (met BIG registratie) mogen beroepsmatig dergelijke handelingen verrichten of bepaalde medicatie toedienen. Bijvoorbeeld bij het toedienen van insuline met een insulinepen.

De Wet BIG is alleen van toepassing in situaties waarin beroepsmatig door zorgverleners gehandeld wordt. De term 'beroepsmatig' betreft hier dan ook niet het beroep van bijvoorbeeld de leraar. Het is een aanduiding uit de Wet BIG die wijst op de voorbehouden handelingen in de zorgverlening.

B: Niet-voorbehouden maar risicovolle handelingen

Als een handeling in de wet niet als voorbehouden staat omschreven, wil dit niet zeggen dat de desbetreffende handeling zonder risico is en geen deskundige en zorgvuldige uitvoering behoeft. De school neemt altijd de nodige zorgvuldigheidseisen in acht bij het uitvoeren van risicovolle handelingen. De uitvoerder moet bekwaam zijn om de handeling uit te voeren en de veiligheid van het kind te garanderen. Deze handelingen mogen, onder strikte voorwaarden, worden uitgevoerd door medewerkers op school.

Hierbij kan worden gedacht aan: Toedienen van sondevoeding via bestaande sonde; het aansluiten van sondevoeding op PEG-sonde (buik); het reinigen van een sonde of toedieningssysteem; het gebruik van neusspray of een zetpil bij een epileptische aanval; hulp bij medicatie-toediening; een vingerprik voor controle bloedsuikerspiegel; toedienen van insuline met een insulinepomp.

C: Niet-voorbehouden handelingen met gering risico

Bijvoorbeeld het geven van paracetamol, het behandelen van een insectenbeet met Azaron, pleisters plakken, wondreiniging bij oppervlakkige wondjes; aanbrengen van eenvoudige zalfjes en crème.

Hiervoor laten we ouders/verzorgers ook een formulier invullen (zie bijlagen) In uitzonderlijke gevallen zijn kinderen namelijk allergisch voor pleisters, paracetamol of relatief eenvoudige desinfectiemiddelen.

Uitgangspunt blijft dat een kind is dat ziek is naar huis gaat en niet op school wordt gehouden met behulp van paracetamol.

Medicijnverstrekking

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooltijd. Te denken valt aan puffjes voor astma of antibiotica. Het gaat niet alleen om eenvoudige middelen, maar soms ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid kunnen leiden (risicovolle medicatie).

Ouders kunnen aan schoolleiding en leerkracht vragen medicatie te verstrekken. Onder volgende voorwaarden kan een leerkracht of ander onderwijspersoneel dit verzoek honoreren:

- Vrijwillige bereidheid personeelslid
- Voor (hulp bij) toediening van sommige medicatie is een verklaring van bekwaamheid van een arts nodig. De verklaring mag maximaal 2 jaar oud zijn.
- Schriftelijke en ondertekende toestemming van ouders in het leerlingendossier.
- Schriftelijke informatie en gedetailleerde instructies van ouders en arts. Ondertekend door ouders en arts. In de instructies is duidelijk aangegeven wat zij van de schoolleiding en de

leerkracht verwachten opdat zij op hun beurt weer precies weten wat ze moeten doen en weten waar ze verantwoordelijk voor zijn. Het volgende dient te worden vastgelegd:

- om welke medicijnen het gaat;
- in welke frequentie / in welke situatie(s) / op welke tijden ze moeten worden toegediend;
- in welke dosis de medicijnen moeten worden toegediend; o op welke wijze de medicijnen toegediend moeten worden; o de periode waarin de medicijnen moeten worden verstrekt; o op welke manier de medicijnen moeten worden bewaard; o contactgegevens huisarts en/of medisch specialist in het geval van nood.

Dit geldt ook voor leerlingen met diabetes. Ouders en arts schrijven gedetailleerd op hoe het personeelslid om moet gaan met prikken (meten bloedsuiker), beslissen over bijspuiten, etc. Als hier enige onduidelijkheid of twijfel over bestaat, kan de school geen medicatie toedienen.

- Medicatie kan alleen in ontvangst worden genomen wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het betreffende kind.

Als een kind niet goed op een medicijn reageert of als er onverhoopt toch een fout is gemaakt bij het toedienen van medicatie wordt bij nood meteen 112 gebeld en de ouders en de huisarts/medisch specialist worden op de hoogte gesteld.

Datum protocol: 1 januari 2026

Eerdere protocollen rondom dit onderwerp zijn vanaf 1 januari 2026 ongeldig en onbruikbaar.